

Nr 2

Utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55, såvitt propositionen avser jordbruksärenden.

Utskottet får härmed avgiva utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts till riksdagen den 4 januari 1955 avlätna proposition nr 2 angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55, i vad propositionen avser framställningar berörande jordbruksdepartementets verksamhetsområde.

Beträffande den närmare utredningen i dessa ärenden får utskottet hänvisa till motsvarande punkter i ett propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 4 januari 1955 (bilaga 4 s. 15—27 och bilaga 12 s. 53—59).

Egentliga statsutgifter

Nionde huvudtiteln

C. Lantbruksakademien m. m.

1:0) **Statens växtskyddsanstalt: Avlöningar.** I den för budgetåret 1954/55 för statens växtskyddsanstalt fastställda avlöningsstaten har till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagits ett belopp av 420 000 kronor.

Styrelsen för statens växtskyddsanstalt (skr. 27/11 1954) hemställer, att ifrågavarande anslagspost skall få överskridas med ett belopp av 9 654 kronor, motsvarande grundlöner under ett halvt år till en förste kemist i lönegrad Ce 29 och ett laboratoriebiträde i lönegrad Ce 13. Styrelsen anför därvid, bland annat, att anstalten i sitt anslagsäskande för budgetåret 1953/54, under vilket hela årslönen för nyssnämnda tjänster skulle utgå, icke begärt den på grund härav erforderliga ökningen av icke-ordinarieposten med ommälda belopp, 9 654 kronor.

Departementschefen, som icke har något att erinra mot anstaltsstyrelsens framställning, hemställer att medgivande lämnas att överskrida den i anstaltens avlöningsstat upptagna icke-ordinarieposten med högst 9 700 kronor.

Utskottet. Under tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för statens växtskyddsanstalt upptagna anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1954/55 överskridas med högst 9 700 kronor.

D. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanärningar m. m.

2:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Omkostnader.** Under denna anslagsrubrik har för innevarande budgetår anvisats ett förslagsanslag av 501 800 kronor.

Styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut (skr. 30/4, 24/8 och 1/10 1954) hemställer dels att till täckande av återstående underskott å rörelsen vid mejeriet för budgetåret 1953/54 samt förlusterna å rörelsen vid trädgårdarna t. o. m. samma budgetår måtte anvisas tillhoppa i runt tal 565 500 kronor, dels att styrelsen måtte bemyndigas att för nämnda ändamål taga i anspråk till statsverket icke inlevererade överskottsmedel från egendomen, dels att till täckande av de förluster, som beräknas uppstå å rörelserna vid mejeriet och trädgårdarna under budgetåret 1955/56, måtte anvisas tillhoppa 250 000 kronor, dels att såsom ytterligare rörelsekapital måtte anvisas ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

Institutsstyrelsen — som på vissa punkter hänvisar till sin framställning den 25 augusti 1954 rörande anslag till omkostnader vid institutet för budgetåret 1955/56 — anför bl. a., att mejeriets bokslut för budgetåret 1953/54 uppvisar ett underskott av i runt tal 140 400 kronor.

Efter en närmare redogörelse för institutsstyrelsens framställning samt för yttranden i ärendet av lantbruksstyrelsen och statskontoret har *departementschefen* anfört följande.

»Med anledning av de årliga förlusterna å rörelserna vid Alnarps mejeri och trädgårdar ämnar jag begära Kungl. Maj:ts bemyndigande att tillsätta en utredning angående de ekonomiska och organisatoriska förhållandena vid Alnarpsinstitutet. I avvaktan på resultatet av denna är jag icke beredd att tillstyrka institutsstyrelsens här ifrågavarande yrkanden i vidare mån än att jag, för att bereda institutet tillgång till nödiga rörelsemedel för den närmaste tiden, föreslår att medel skall ställas till institutets förfogande för att täcka förlusten å mejerirörelsen under budgetåret 1953/54, i runt tal 140 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må medgiva, att av det för budgetåret 1954/55 anvisade förslagsanslaget till Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Omkostnader må till täckande av viss förlust vid Alnarps mejeri tagas i anspråk ett belopp av 140 000 kronor.

3:o) **Lägre lantbruksundervisning m. m.: Understöd åt vissa lantbruksundervisningsanstalter: Driftkostnader.** Å riksstaten för innevarande budgetår är under denna anslagsrubrik uppfört ett förslagsanslag av 1 813 000 kronor.

Lantbruksakademien (skr. 30/8 1954) hemställer, att ett särskilt driftkostnadsbidrag å 45 400 kronor skall anvisas för verksamheten vid akademiens trädgårdsskola å Experimentalfältet under läsåret 1954/55.

Departementschefen har anfört följande.

»Efter bemyndigande av Kungl. Maj:t tillkallade jag den 1 november 1954 utredningsmän för att verkställa översyn av verksamheten vid de statsunderstödda och statliga trädgårdsskolorna. I avbidan på resultatet av denna utredning bör de nuvarande trädgårdsskolorna fortsätta sin verksamhet. Det särskilda driftkostnadsbidrag, som av lantbruksakademien begärts till trädgårdsskolan å Experimentalfältet, torde vara erforderligt för att verksamheten vid denna skola skall kunna fortgå i hittillsvarande omfattning jämväl under läsåret 1954/55. Vid sådant förhållande är jag beredd tillstyrka akademiens framställning om ytterligare bidrag till skolan för nämnda läsår. Det synes tillräckligt, att bidraget utgår med samma belopp, som anvisats för närmast föregående läsår, alltså med 45 000 kronor. Jag föreslår, att riksdagens medgivande skall inhämtas till att beloppet får bestridas ur det förslagsanslag, som för nu löpande budgetår anvisats till driftkostnader vid vissa lägre lantbruksundervisningsanstalter.

Jag torde vidare få erinra om att jag denna dag under nionde huvudtiteln (punkt 45) tillika förordat, att ett belopp av 30 000 kronor skall anvisas för budgetåret 1954/55 såsom särskilt driftkostnadsbidrag till Norrlands trädgårdsskola i Söråker. Jämväl detta belopp torde, därest riksdagen icke har något att erinra däremot, få utgå från nyssnämnda driftkostnadsanslag.»

Utskottet. Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer därför,

att riksdagen må medgiva, att av det för budgetåret 1954/55 anvisade förslagsanslaget till Lägre lantbruksundervisning m. m.: Understöd åt vissa lägre lantbruksundervisningsanstalter: Driftkostnader må till ytterligare understöd åt i det föregående angivna trädgårdsskolor för sagda budgetår tagas i anspråk ett belopp av sammanlagt högst 75 000 kronor.

E. Hästavel och boskapsskötsel m. m.

4:o) 7. **Diverse åtgärder på husdjursavelns område m. m..** Under denna anslagsrubrik har för innevarande budgetår anvisats ett anslag av 185 200 kronor. Av beloppet avses 49 500 kronor till svinstamkontroll.

Lantbruksstyrelsen (skr. 30/8 1954) hemställer, såvitt nu är i fråga — med överlämnande av en den 29 mars 1954 dagtecknad framställning i ärendet från Per Bondessons landbruksaktiebolag, Svalöv — om bemyndigande att av det överskott, som kan beräknas uppstå å det för budgetåret 1953/54 under förevarande anslagsrubrik anvisade anslaget få disponera högst 5 037 kronor för utanordnande till nämnda bolag av ersättning för viss förlust, som bolaget åsamkats i samband med nedläggandet av driften vid svinstamkontrollstationen i Åstorp.

I sin skrivelse den 29 mars 1954 har bolaget gjort gällande, att bolaget — på grund av att verksamheten vid kontrollstationen i Åstorp enligt lantbruksstyrelsen ansetts böra avvecklas före utgången av kontraktstiden — förorsakats vissa förluster.

Riksräkenskapsverket och *statskontoret* har i remissyttranden icke funnit anledning till erinran mot att bolaget för ifrågavarande ändamål får ersättning av statsmedel med det föreslagna beloppet.

Departementschefen har — efter en närmare redogörelse för lantbruksstyrelsens framställning och nyssnämnda remissyttranden — anfört följande.

»Av det anförda framgår, att lantbruksstyrelsen ansett verksamheten vid svinstamkontrollstationen i Åstorp böra nedläggas före utgången av den enligt avtal mellan styrelsen och ifrågavarande bolag överenskomna kontraktstiden. På grund härav har bolaget gått miste om bl. a. förmånen att till ett reducerat pris få inlösa grisar, som ingått i de till kontrollstationen hänvisade kontrollgrupperna. Enligt min mening är det därigenom uppkomna inkomstbortfallet av sådan beskaffenhet, att bolaget bör få ersättning av statsmedel med ett mot detsamma svarande belopp. Mot beräkningen av ersättningens storlek — 5 037 kronor — har jag icke något att erinra. Enligt vad jag under hand inhämtat finnes icke under innevarande budgetårs anslag medel tillgängliga för att täcka ifrågavarande kostnad. Vid sådant förhållande förordar jag, att för ändamålet skall å tilläggsstat för innevarande budgetår anvisas ett anslag av 5 100 kronor.»

Utskottet. Med biträdande av Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Diverse åtgärder på husdjursavelns område m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55 anvisa ett anslag av 5 100 kronor.

G. Lanthushållning i allmänhet

5:o) 11. *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Bidrag till Sveriges utsädesförening*. Å riksstaten för budgetåret 1954/55 är under förevarande anslagsrubrik uppfört ett anslag av 915 500 kronor.

Sveriges utsädesförening (skr. 16/3 1954) hemställer, att ett belopp av 22 775 kronor skall anvisas å tilläggsstat för att täcka kostnader för ökade

timlöner åt föreningens arbetare på grund av ett den 9 mars 1954 träffat nytt kollektivavtal avseende tiden den 1 januari—31 december 1954. Av beloppet utgör 7 171 kronor kostnadsökningar under tiden den 1 januari—30 juni 1954 och 15 604 kronor dylika ökningar under tiden den 1 juli 1954—30 juni 1955.

Departementschefen har icke något att erinra mot anslagsäskandet och har därför förordat, att statsbidraget till föreningen skall höjas med i runt tal 22 800 kronor.

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Bidrag till Sveriges utsädesförening* å tilläggsstat II till riksdagen för budgetåret 1954/55 anvisa ett anslag av 22 800 kronor.

I. Fiskeriväsendet

6:o) 10. *Bevakningsfartyg för sillfisket vid Island*. Under denna anslagsrubrik anvisades för budgetåret 1953/54 ett reservationsanslag av 57 000 kronor. Genom beslut den 5 juni 1953 medgav Kungl. Maj:t (försvarsdepartementet), att en minsvepare ur Karlskronaavdelningen finge samma år tagas i anspråk för att, enligt i kommandoväg meddelade närmare bestämmelser, utgå på en expedition till isländska farvatten, med uppgift tillika att vara bevakningsfartyg för svenskt fiske därstädes. Tillika förklarade Kungl. Maj:t, att särskilda kostnader för expeditionen, såsom kostnader för drivmedel (utom till ankars), av bevakningsuppdraget föranledda kostnader för speciell inredning och utrustning m. m. samt kostnader för av samma uppdrag föranledda skador och förslitning av materielen utöver den normala m. m., skulle bestridas ur förenämnda anslag samt att kostnaderna i övrigt för expeditionen skulle bestridas ur marinens anslag.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök (skr. 14/6 1954) hemställer, att ytterligare ett belopp av 13 216 kronor skall ställas till förfogande för det med anslaget avsedda ändamålet. Styrelsen anför, att marinförvaltningen i skrivelse den 3 april 1954 meddelat, att de av ämbetsverket förskotterade kostnaderna för den för nyssnämnda expedition anlitate minsveparen Holmön uppgått till 69 615 kronor 86 öre, varav 35 949 kronor 32 öre för utrustning och reparation samt 33 666 kronor 54 öre för drivmedel (utom till ankars). Till styrelsens förfogande för bestridande av de utav marinförvaltningen förskjutna kostnaderna har stått 56 400 kronor av det för budgetåret 1953/54 anvisade reservationsanslaget. Detta belopp har tillgodoförts marinförvaltningen. För gäldande av kostnaderna erfordras således ytterligare ett belopp av (69 615:86—56 400 ==) 13 215 kronor 86 öre.

Föredragande statsrådet har anfört följande.

»Såsom framgår av den föregående redogörelsen uppgick de kostnader för 1953 års expedition, vilka skulle bestridas ur det för budgetåret 1953/54 anvisade reservationsanslaget å 57 000 kronor till bevakningsfartyg vid Island, till — avrundat — 69 616 kronor. För att täcka dessa kostnader har av nyssnämnda anslag ställts till förfogande ett belopp av 56 400 kronor. För ändamålet bör sålunda i enlighet med fiskeristyrelsens förslag anvisas ytterligare (69 616 — 56 400 =) i runt tal 13 300 kronor. Detta belopp synes böra upptagas å tilläggsstat för innevarande budgetår.»

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bevakningsfartyg för sillfisket vid Island* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55 anvisa ett reservationsanslag av 13 300 kronor.

J. Skogsväsendet

7:o) **Skogsstyrelsen: Avlöningar.** *Utskottet* tillstyrker, på grund av utökningen från och med den 1 juli 1954 av antalet ledamöter i skogsstyrelsen från fyra till fem, bifall till Kungl. Maj:ts under denna punkt gjorda framställning och hemställer således,

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för skogsstyrelsen upptagna anslagsposten till arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, må för budgetåret 1954/55 överskridas med 1 500 kronor.

8:o) 12 a. **Statens skogsmästarskola: Byggnadsarbeten.** Å riksstaten för budgetåret 1953/54 anvisades under förevarande anslagsrubrik ett reservationsanslag av 131 000 kronor. Av detta belopp avsågs 31 000 kronor till reparation av rektorsbostaden och andre lärarens bostad, 65 000 kronor till omläggning av värmecentralen samt 30 000 kronor till iståndsättande av herrgårdsbyggnadens bottenvåning och upprustning av stallflyglarna. Vidare anvisades å tilläggsstat II till riksstaten för samma budgetår 48 800 kronor till vissa merkostnader i samband med ifrågakvarande byggnadsarbeten. Således uppräknades det för reparation av rektors- och lärarbostäderna avsedda beloppet med 32 000 kronor till 63 000 kronor samt det för ombyggnad av herrgårdens bottenvåning och upprustning av stallflyglarna avsedda beloppet med 16 800 kronor till 46 800 kronor.

Styrelsen för statens skogsmästarskola (skr. 11/11 1954) hemställer, att å tilläggsstat för innevarande budgetår skall anvisas ytterligare ett belopp av 35 200 kronor till vissa av de i det föregående angivna byggnadsföretagen. Styrelsen framhåller att byggnadernas höga ålder — de har i huvudsak uppförts under åren 1770 till 1780 — varit en i hög grad bidragande orsak

till svårigheten att göra en fullt tillförlitlig uppskattning av ombyggnads- och reparationskostnaderna.

Departementschefen har — efter en närmare redogörelse för styrelsens framställning samt för ett av statskontoret avgivet remissyttrande i ärendet — anfört följande.

»Såsom framgår av den i det föregående lämnade redogörelsen har ifrågasvarande byggnadsarbeten visat sig draga en merkostnad av 35 200 kronor. Med hänsyn till att dessa arbeten till huvudsaklig del redan slutförts, tillstyrker jag, att medel för ändamålet skall anvisas redan å tilläggsstat för innevarande budgetår. Mot kostnadsberäkningen har jag icke något att erinra.»

Utskottet. Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Statens skogsmästarskola: Byggnadsarbeten* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55 anvisa ett reservationsanslag av 35 200 kronor.

L. Rikets allmänna kartverk

9:o) 3. **Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m.** Å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1952/53 anvisades under förevarande anslagsrubrik ett reservationsanslag av 220 000 kronor. Anslaget avsågs för reparation m. m. av det kartverket tillhöriga flygplanet SE — KAG, som våren 1952 störtade i Södra Björköfjärden i Stockholms län. Beträffande beräkningen av de utav haveriet föranledda kostnaderna torde få hänvisas till prop. 1953: 2, bil. 8, sid. 38 och 39.

Rikets allmänna kartverk (skr. 4/9 1954) hemställer, att å tilläggsstat för innevarande budgetår skall anvisas 64 000 kronor till vissa merkostnader, som uppstått i samband med reparationen av ifrågasvarande flygplan. Kartverket anför, att reparationen av flygplanet tagit längre tid än beräknat, vilket medfört ökade kostnader för hyra av annat flygplan. Vidare har reparationskostnaderna ej kunnat hållas inom den preliminärt beräknade ramen. Merkostnaderna har, med undantag av ett ännu ej debiterat belopp å 20 000 kronor för översyn av motorerna, förskotterats av kartverket.

Föredragande statsrådet har anfört följande.

»Av i kartverkets framställning närmare angivna orsaker har kostnaderna i samband med reparationen av ifrågasvarande flygplan blivit avsevärt högre än beräknat. Dessa merkostnader, 64 000 kronor, har till större delen av kartverket förskotterats från det för innevarande budgetår till kartarbeten m. m. anvisade reservationsanslaget. För att icke den med detta anslag avsedda verksamheten skall behöva inskränkas, synes det erforderligt att tillföra anslaget ett mot merkostnaderna svarande belopp. Då jag icke har något att erinra mot den av kartverket gjorda kostnadsberäkningen, tillstyrker jag således, att å tilläggsstat för innevarande budgetår skall

anvisas ett anslag av 64 000 kronor såsom täckning för ifrågavarande kostnader.»

Utskottet. Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55 anvisa ett reservationsanslag av 64 000 kronor.

N. Diverse

10:o) **16. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Under punkt 233 i bil. 11 av årets statsverksproposition har departementschefen framhållit, att det kunde förväntas att utgifterna under nu löpande budgetår komme att bli av i stort sett oförändrad omfattning. Med hänsyn härtill och till att reservationen å anslaget vid ingången av budgetåret var endast omkring 87 000 kronor, syntes det enligt departementschefen vara nödvändigt att förstärka anslaget med åtminstone 150 000 kronor.

Under återopande av detta uttalande hemställer *departementschefen* i förevarande proposition nr 2, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för ifrågavarande ändamål å tilläggsstat för innevarande budgetår anvisa omförmälda belopp av 150 000 kronor.

Utskottet. Med biträdande av framställningen hemställer utskottet, att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

Kapitalinvesteringar

III. Statens allmänna fastighetsfond

11:o) **Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök.** Å riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisades till Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan ett investeringsanslag av 84 600 kronor. Av detta belopp avsågs 32 000 kronor till kostnaderna för bl. a. vinterboning av maskintekniska institutionens östra vingparti (kapitalbudgeten 1948, jordbruksdepartementet, s. 3—7; rskr. 309). Den 1 december 1954 hade av sistnämnda belopp ännu icke disponerats 2 922 kronor 57 öre. Vidare anvisade 1950 års riksdag under rubriken Ytterligare byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök för budgetåret 1950/51 ett investeringsanslag av 77 000 kronor. Detta anslag avsågs för omläggning av taket

på maskintekniska institutionens verkstadsbyggnad samt för förbättring av värmeisoleringen och ventilationsanordningarna inom byggnaden (prop. 1950: 119; rskr. 145). Å sistnämnda anslag förefanns den 1 december 1954 en odisponerad behållning av 6 461 kronor 35 öre.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök (skr. 8/3 1954) hemställer — på därom av föreståndaren för maskintekniska institutionen i skrivelse den 24 februari 1954 till styrelsen gjord framställning — om bemyndigande att för isolering med brandhärdigt material av ett såsom uppställningsplats för traktorer disponerat utrymme i nämnda institution till ett belopp av 3 000 kronor få disponera behållningen å nyss angivna för budgetåret 1950/51 anvisade investeringsanslag. Av föreståndarens skrivelse inhämtas, att brandinspektören förklarat, att lokalen icke får användas för här avsett ändamål, därest den icke beklädes med brandsäkert material.

Efter en närmare redogörelse för framställningen samt för ett i ärendet avgivet remissyttrande av riksräkenskapsverket har *departementschefen* anfört följande.

»Såsom framgår av den i ärendet lämnade redogörelsen är det oundgängligen nödvändigt, att den för ifrågavarande ändamål avsedda lokalen sättes i sådant skick, att den tillfredsställer de krav, som ur brandsäkerhets-synpunkt kan ställas på densamma. Jag är därför beredd tillstyrka, att erforderliga medel ställes till förfogande för ändamålet. Ett lämpligt förfaringssätt synes därvid vara att disponera de behållningar, som förefinns å de i det föregående angivna, till vissa byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan för budgetåren 1948/49 och 1950/51 anvisade investeringsanslagen. Såsom riksräkenskapsverket anfört synes emellertid dessa anslag icke utan riksdagens medgivande kunna användas för att täcka nu ifrågavarande kostnader. Dessa har beräknats till 6 000 kronor. Mot denna beräkning har jag intet att erinra. I första hand bör enligt min mening för ändamålet tagas i anspråk det belopp av 2 922 kronor 57 öre, som ännu icke disponerats av det för budgetåret 1948/49 anvisade investeringsanslaget. Resten av kostnaderna synes böra täckas med anlåtande av behållningen å det för budgetåret 1950/51 anvisade investeringsanslaget.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer fördenskill,

att riksdagen må medgiva, att till täckande av kostnaderna för ifrågavarande ändamål må intill ett belopp av högst 6 000 kronor disponeras de i det föregående angivna behållningarna under dels det till Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan för budgetåret 1948/49 anvisade investeringsanslaget av 84 600 kronor, dels ock det till Ytterligare bygg-nadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruks-försök för budgetåret 1950/51 anvisade investeringsanslaget av 77 000 kronor.

12:o) 30. **Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut.** Styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut (skr. 7/4 och 16/9 1954) hemställer om ett anslag av 123 000 kronor för iordningställande av en genom eldsvåda den 29 oktober 1953 brand- och vattenskadad byggnad vid institutet, inrymmande restauranglokaler. Av beloppet, som beräknats av byggnadsstyrelsen, avses 15 000 kronor för utbyte av bjälklag, som angripits av husbock.

Departementschefen har — efter en närmare redogörelse för institutstyrelsens framställning samt för ett i ärendet avgivet yttrande av riksräkenskapsverket — anfört följande.

»Jag torde få anmäla, att Kungl. Maj:t genom beslut den 30 juni 1954 ställt ett belopp av högst 85 000 kronor till institutstyrelsens förfogande till kostnaderna för de arbeten, som ansetts oundgängligen nödvändiga för reparation av ifrågavarande byggnad. Beloppet har anvisats från förslagsanslaget till oförutsedda utgifter.

De sammanlagda kostnaderna för iordningställande av byggnaden har av byggnadsstyrelsen uppskattats till 123 000 kronor. Av detta belopp avses 15 000 kronor för utbyte utav vissa av husbock angripna bjälklag. Då jag anser det angeläget, att den brandskadade byggnaden snarast iordningställes är jag beredd tillstyrka, att särskilt anslag härför beräknas å tilläggsstat för innevarande budgetår. Det synes emellertid tillräckligt, att utöver det belopp av 85 000 kronor, som förskottsvis anvisats från anslaget till oförutsedda utgifter, 15 000 kronor ställes till förfogande för utbyte av nyssnämnda bjälklag, eller således tillhopa 100 000 kronor. Vid bifall härtill torde beloppet å 85 000 kronor få tillgodoföras anslaget till oförutsedda utgifter. Då ifrågavarande byggnad, såsom riksräkenskapsverket anfört, icke är redovisad å fastighetsfonden, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av byggnadsstyrelsen fastställa det värde, varmed byggnaden bör upptagas till redovisning å nämnda fond, sedan ombyggnadsarbetena slutförts.»

Utskottet. Utskottet har ingen erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 100 000 kronor.

13:o) 33. **Byggnadsarbeten vid skogshögskolan.** För innevarande budgetår är under förevarande anslagsrubrik uppfört ett investeringsanslag av 481 400 kronor. Av detta belopp avses 435 000 kronor för uppförande av ny elevbyggnad vid Garpenberg.

Sedan Kungl. Maj:t den 23 april 1954 anbefallt byggnadsstyrelsen att i samråd med styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsin-

stitut utarbeta slutliga ritningar till ifrågavarande elevbyggnad, överlämnade byggnadsstyrelsen med skrivelse den 13 september samma år förslag till dylika ritningar. Byggnadsstyrelsen meddelade därvid, att den beräknat kostnaderna för byggnadsföretaget till 500 000 kronor. Skillnaden mellan detta belopp och det för ändamålet anvisade utgör 65 000 kronor. Sistnämnda belopp avser vissa kostnader för yttre arbeten, arvoden och administration, till vilka medel icke anvisats för innevarande budgetår. Genom beslut den 19 november 1954 godkände Kungl. Maj:t ifrågavarande förslag till ritningar.

Styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut (skr. 1/10 1954) hemställer — under åberopande av byggnadsstyrelsens skrivelse den 13 september 1954 — att å tilläggsstat för innevarande budgetår skall anvisas 65 000 kronor till i det föregående angivna kostnader i samband med uppförandet av elevbyggnaden vid Garpenberg.

Departementschefen har icke något att erinra mot högskolestyrelsens framställning.

Utskottet. Under tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid skogshögskolan* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 65 000 kronor.

V. Statens utlåningsfonder

14:0) 7. **Statens avdikningslånefond.** Gällande villkor för lån från statens avdikningslånefond är meddelade i kungörelsen den 30 juni 1939 (nr 432), ändrad genom kungörelserna nr 348/1945, 185/1948, 343/1948, 415/1951, 683/1952 och 413/1953. Jämlikt riksdagens beslut har det högsta belopp, vartill lån ur fonden årligen fått beviljas, för vart och ett av budgetåren 1939/40—1941/42 uppgått till 2 800 000 kronor. Därefter har utlåningens storlek bestämts för ett vart av budgetåren 1942/43—1944/45 till högst 3 000 000 kronor, för budgetåren 1945/46—1947/48 till högst respektive 3 500 000, 3 300 000 och 4 000 000 kronor, för vardera budgetåret 1948/49 och 1949/50 till högst 3 500 000 kronor, för ettvar av budgetåren 1950/51—1953/54 till högst 4 000 000 kronor samt för budgetåret 1954/55 till högst 4 500 000 kronor.

Lantbruksstyrelsen (skr. 8/9 1954) hemställer dels att beloppet för utlåning från avdikningslånefonden under budgetåret 1954/55 skall ökas med 5 500 000 kronor till 10 000 000 kronor, dels att såsom ytterligare kapitaltillskott till fonden under innevarande budgetår skall anvisas ett investeringsanslag av minst 500 000 kronor. Styrelsen anför härvid bl. a. följande.

Såsom ett led i den år 1951 beslutade decentraliseringen till lantbruksnämnderna av bidragsgivningen till vissa mindre torrläggningsföretag har

nämnderna tilldelats befogenhet att bevilja bidrag från rationaliseringsanslaget även i sådana fall, då finansieringen i övrigt stödes genom lån ur fonden. Efter nämndens beslut i bidragsfrågan överlämnas låneansökningen till styrelsen, som har att besluta i lånefrågan. Styrelsen har alltså numera att taga hänsyn till ett betydande lånebehov ur fonden i samband med nämndernas bidragsgivning. Detta lånebehov uppgick vid utgången av budgetåret 1953/54 till omkring 3 500 000 kronor. Det under innevarande och nästkommande budgetår uppkommande ytterligare lånebehovet till dylika företag kan uppskattas till minst 1 000 000 kronor per år. Vidare har den behovsprövning av bidragsansökningar, som infördes år 1951, medfört en avsevärd begränsning av bidragstilldelningen, vilket i motsvarande grad ökat lånebehovet. Situationen har numera utvecklats därhän, att eftersläpningen i lånebeviljandet till företag, som fått statsbidrag, ökat rätt avsevärt. Vid ingången av innevarande budgetår uppgick denna eftersläpning till omkring 5 500 000 kronor. Det förtjänar även framhållas, att 3 000 000 kronor av låneramen för innevarande budgetår redan disponerats under budgetårets två första månader.

Departementschefen har anfört följande.

»Av utredningen i ärendet framgår, att den år 1951 beslutade decentraliseringen till lantbruksnämnderna av bidragsgivningen till vissa mindre torrlägningsföretag och behovsprövningen av bidragsansökningar haft till följd, att anspråken på lån från ifrågavarande fond ökat avsevärt. På grund härav har under de senaste åren de för utbetalning disponibla medlen i fonden icke räckt till för att bevilja lån till åtskilliga företag, som erhållit statsbidrag. För att undvika en eftersläpning vid beviljandet av lån torde det därför enligt min mening vara nödvändigt, att fonden för innevarande budgetår tillföres ett ytterligare kapitaltillskott. Jag föreslår sålunda, att i enlighet med lantbruksstyrelsens beräkning ett belopp av 500 000 kronor anvisas för detta ändamål. Beloppet torde böra uppföras å tilläggsstat för innevarande budgetår. Däremot är jag icke beredd att förorda en ökning av utlåningsramen.»

Utskottet. Då utskottet icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens avdikningslånefond* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

Stockholm den 3 februari 1955

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Tjällgren, Anderberg, Lage Svedberg*, Nord, Jon Jonsson*, Bertil Andersson, Hansson*, Eskilsson, Bror Nilsson* och William Ohlsson; samt

från andra kammaren: herrar Gustafson i Dädesjö*, Andersson i Hyssna*, Hæggblom*, Antby, Johnsson i Strömsund*, Ekdahl, Rimås*, Arweson, Nilsson i Lönsboda och Adolfsson.

* Ej närvarande vid justeringen.